

13.10.2021

Asia/4

§ 293

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025. (Liite 1). Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja toimintasuunnitelmia.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaan, jatkuvasti päivittyvällä ja kaupunkilaisille läpinäkyvällä strategisten mitareiden seurannalla sekä kaupunginvaltuuston arviointikeskusteluihin valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

Käsittely

Puheenjohtaja totesi, että 6.10.2021 hyväksytyn käsittelyjärjestyksen mukaisesti jatketaan Helsingin kaupunkistrategian 2021-2025 käsittelyä ja että keskustelu asiassa on päättynyt.

Selonteko

Tässä kokouksessa käsiteltiin edellisen kokouksena aikana tehty vastaehdotus ja toivomusponnet. Palautusehdotukset käsiteltiin edellisessä kokouksessa.

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana seuraavan lisäyksen osioon "Strategian seuranta ja toteutus":

"Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myöskin selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, ti-

lanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Valtuutettu Mikael Jungner ehdotti valtuutettu Joel Harkimon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta luoda Helsingin kaupungille deliberatiivisen demokratian edistämisen suunnitelma.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi asumiskustannusten kehitys kaupungissa sekä absoluuttisesti että suhteessa palkkakehitykseen ja asumistukisumman kehitys.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi työmatkoihin käytetyn ajan kehitys niin helsinkiläisten Helsingissä työssä käyvien, helsinkiläisten naapurikunnissa työssä käyvien kuin myös muulta Uudeltamaalta Helsingissä työssä käyvien osalta.

Valtuutettu Pilvi Torsti ehdotti valtuutettu Hilikka Ahteen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään strategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta järjestää kaiken kaupungin juhla merkkamaan kaupunkimme selviämistä historiallisesta koronarajoitusajasta ja kiitoksena kaikille, jotka tänä aikana ovat erityisesti joutuneet venyneet muiden puolesta.

Äänestysjärjestys

Vastaehdotuksesta äänestettiin ensin ja sen jälkeen toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin jokaisesta erikseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

1 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Lisäyksenä osioon "Strategian seuranta ja toteutus": "Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Jaa-äännet: 74

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Lotta Backlund, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jaloaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Petra Malin, Nina Katariina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Minna Salminen, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpi-

13.10.2021

nen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Poissa: 1
Sinikka Vepsä

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Jussi Halla-ahon vastaehtotusta.

2 äänestys

Valtuutettu Mikael Jungnerin ehdottaman toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta luoda Helsingin kaupungille deliberatiivisen demokratian edistämisen suunnitelma.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 19

Mika Ebeling, Mia Haglund, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Mikael Jungner, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Korpinen, Minja Koskela, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Sanna-Leena Perunka, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri

Ei-äännet: 17

Mahad Ahmed, Lotta Backlund, Maaret Castrén, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Kaleva, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Erkki Tuomioja, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 49

Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Askoseljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Teija Makkonen, Nina Katariina Miettinen, Matti Niiranen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Minna Salminen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mikael Jungnerin ehdottamaan toivomuspontta.

3 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottaman toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi asumiskustannusten kehitys kaupungissa sekä abso-luuttisesti että suhteessa palkkakehitykseen ja asumistukisumman kehitys.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Mikael Jungner, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tom Packalén, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Ei-äännet: 5

Pentti Arajärvi, Lotta Backlund, Jukka Järvinen, Seida Sohrabi, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 66

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Emma Kari, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Petra Malin, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Minna Salminen, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottamaan toivomuspontta.

4 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottaman toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi työmatkoihin käytetyn ajan kehitys niin helsinkiläisten Helsingissä työssä käyvien, helsinkiläisten naapurikunnissa työssä käyvien kuin myös muulta Uudeltamaalta Helsingissä työssä käyvien osalta.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 15

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Mikael Jungner, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tom Packalén, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 7

Pentti Arajärvi, Lotta Backlund, Jukka Järvinen, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Erkki Tuomioja, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 63

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Emma Kari, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Petra Malin, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Minna Salminen, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Seida Sohrabi, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottamaan toivomuspontta.

5 äänestys

Valtuutettu Pilvi Torstin ehdottaman toivomusponsi JAA, vastustus EI

13.10.2021

JAA-ehdotus: Hyväksyessään strategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta järjestää kaiken kaupungin juhla merkkämaan kaupunkimme selviämistä historiallisesta korona-rajotusajasta ja kiitoksena kaikille, jotka tänä aikana ovat erityisesti joutuneet venyneet muiden puolesta.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 20

Mahad Ahmed, Pentti Arajärvi, Nita Austero, Elisa Gebhard, Joel Har- kimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Mari Holopainen, Ville Jalo- vaara, Mikael Jungner, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Laura Kolbe, Sami Muttilainen, Sanna-Leena Perunka, Nasima Razmyar, Minna Salminen, Pilvi Torsti, Erkki Tuomioja, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 13

Lotta Backlund, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kop- ra, Laura Korpinen, Tom Packalén, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 52

Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Kati Juva, Emma Kari, Mai Kivelä, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Teija Makkonen, Petra Malin, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niira- nen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Amanda Pa- sanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi- Nikula, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Pilvi Torstin ehdottamaan toivomuspontta.

Valtuutettu Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteen vastaesityksensä ja kaupunginvaltuuston kokouksessa 6.10.2021 tekemänsä palautuseh- dotuksen mukaisin perusteluin.

Valtuutetut Pia Kopra, Nuutti Hyttinen, Mika Raatikainen, Teija Makko- nen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner ja Laura Korpinen jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin kuin valtuutettu Jussi Halla-aho.

Esittelijä

13.10.2021

Asia/4

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategijahtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025
2 Henkilöstötoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston ja lautakuntien strategiatyö

Uusi kaupunginvaltuusto aloitti strategiatyönsä kokoontumalla seminaariin 12.–13.8.2021. Seminaarissa valtuusto arvioi kaupungin toimintaympäristön nykytilaa ja muutoksia valtuustokauden 2021–2025 kaupunkistrategian valmistelun lähtökohdaksi. Valtuuston strategiatyön pohjaksi seminaariin oli valmisteltu kuntalain edellyttämiä analyyseja. Valtuustoseminaarin aineisto koostui toimintaympäristöraportista ja esittelyistä.

Aineisto on julkaistu kaupungin internetsivuilla <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatokseteko/kaupunginvaltuusto/valtuustoseminaari-elokuu-2021>.

Toimikautensa alussa uudet toimialalautakunnat järjestäytyivät perhedytys- ja strategiaseminaareihin, joissa keskusteltiin apulaispormestareiden johdolla kaupunkistrategian teemoista.

Pormestari on pyytänyt viranhaltijajohdolta arvioita ja näkemyksiä kaupunkistrategiassa 2021–2025 ratkaisua vaativista kysymyksistä. Pormestari on käynyt keskustelua kaupunkistrategian sisällöstä pormestarikunnan ja valtuustoryhmien kanssa. Strategiakeskustelua on elokuussa käyty viikoittain kaupungin johtoryhmässä pormestarikunnan ja viranhaltijajohdon kesken.

Kuntastrategia kuntalaissa

Kuntalaissa (410/2015) säädetään kuntastrategiasta. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa valtuuston tulee myös määrittellä, miten strategian toteutumista arvioidaan ja seurataan.

Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon (1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, (2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, (3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetty palvelutavoitteet, (4) omistajapolitiikka, (5) henkilöstöpolitiikka, (6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä (7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain perustelujen mukaan tavoitteena on vähentää erillisten, sektorikohtaisten suunnitelmien tarvetta. Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Toimintaympäristön analyysi

Tutkimustietoon, tilastoihin ja kaupungin palveluja kuvaavaan tietoon pohjautuva katsaus kaupungin nykytilaan ja arvioituihin muutoksiin on koottu toimintaympäristöanalyysiin.

Analyysi kattaa tiedollisesti kuntalain edellyttämät kuntastrategian sisältoalueet: asukkaiden hyvinvointi, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, osallistumismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Toimintaympäristöanalyysi on tehty kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä keväällä 2021.

Jatkuvasti ylläpidettävä Helsingin toimintaympäristöanalyysi on luettavissa internetissä osoitteessa: <https://toimintaymparisto.hel.fi/>

Kaupunkistrategian toteutus ja seuranta

Kaupunkistrategian tavoitteet otetaan huomioon talousarvioehdotuksen 2022 ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 valmistelussa sekä valmisteltaessa muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä.

Keskushallinnon, toimialojen ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan.

Keskeisimmät strategian seurattavat tavoitteet muodostavat tärkeän lähtökohdan kaupungin toimialojen ja toimintojen tarkemmalle vuosittaiselle toiminnan ja tavoitteiden suunnittelulle.

Kaupunkistrategian tavoitteita seurataan laadullisilla ja numeerisilla mittareilla. Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus seuraavat keskeisiä tavoitteita määritellyissä seurantapisteissä: valtuustokauden puolivälissä ja lopussa. Lisäksi kaupunkistrategian keskeisiä onnistumisia, haasteita ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä ja osana talouden ja toiminnan seurantaa.

Kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään käynnistämään keskeiset kaupunkiyhteiset strategiset ohjelmat ja toimenpidekokonaisuudet.

Asian käsitteleminen kiireellisenä

Kuntalain 95 §:n 2 momentin mukaan, jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Asiaa ei ole mainittu valtuuston kokouksen 6.10. esityslistalla, joka on toimitettu sähköisesti kokouskutsun mukana 30.9.2021. Ottaen huomioon, että strategian käsittelyn aikatauluun on varauduttu jo keväällä 2021 merkitsemällä suunniteltu aikataulu tiedoksi kaupunginhallituksessa on perusteltua, että asian käsittely kaupungin toimielimissä onnistuu esitetyllä tavalla. Asia on näin ollen kiireellinen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025
- 2 Henkilöstötoimikunnan lausunto

Oheismateriaali

- 1 Kaupunginvaltuuston seminaarin tallenne, elokuu 2021
- 2 Toimintaympäristöanalyysi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.10.2021

Asia/4

Tiedoksi

Kaikki kaupungin lautakunnat ja johtokunnat
Virastot ja liikelaitokset
Tytäryhteisöt

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 06.10.2021 § 286

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto otti asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Käsittely

06.10.2021 Pöydälle

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti ottaa ennen asian varsinaista käsittelyä asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Poikkeava käsittelyjärjestys

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksesta seuraavan käsittelyjärjestyksen:

Asiassa käydään tässä kokouksessa keskustelu. Asian käsittelyn keskeyttämistä koskevat ehdotukset käsitellään tässä kokouksessa.

Keskustelun päätyttyä asian käsittely keskeytetään seuraavaan valtuuston kokoukseen saakka. Asian käsittelyä jatketaan selonteolla ja äänestyksillä vasta- ja hylkäysehdoista sekä toivomusponseista. Jos keskustelun kuluessa ei tehdä ehdotuksia, asia käsitellään loppuun tässä kokouksessa.

Ensimmäinen palautusehdotus

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lernerin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa kaupunkistrategiaa koskevan esityksen kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että siinä huomioidaan seuraavat seikat:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lähtökohdaksi tulee ottaa kaupungin kehittäminen siten, ettei nykyisten kaupunkilaisten asemaa ja hyvinvointia heikennetä. Helsingin tulee keskittyä luomaan hyvinvointia nykyisille kaupunkilaisille sen sijaan, että se keskittyy kasvattamaan asukasmäärää eritoten vieraskielisellä väestöllä, jolloin edes nykyisille asukkaille ei riitä palveluja eikä asuntoja. Yhteisten varojen käyttö on laitettava tärkeysjärjestykseen. Maahanmuuton, ilmasto- ja sukupuolipolitiikkaan liittyvän ideologian edistämisen sekä yliampuvien rakennusinvestointien kaltaisista turhista ja haitallisista menoista tulee leikata. Olemassa olevat resurssit tulee keskittää kuntien ydintehtäviin kuten terveyskeskusten, sosiaali- ja terveyspalveluiden, koulujen ja liikenneinfrastruktuurin pitämiseen kunnossa.

Kaupunkistrategian pohjaksi on otettava realistinen arvio nykytilasta ja ennustettavissa olevista kehitystrendeistä

Tavallisen helsinkiläisen kannalta oleellisia ongelmia ja kielteisiä kehitystrendejä nostetaan selkeämmin esille ja tarjotaan ratkaisuja, jotka kohdistuvat näihin ongelmiin ja joiden voidaan realistisesti olettaa parantavan tilannetta. Toisin kuin strategialuonnoksen ensimmäisessä virkkeessä annetaan ymmärtää, kaupunki ei kehity läheskään kaikilta osin myönteiseen suuntaan, ja suurelta osin huono kehitys on seurausta väärästä tilanneanalyysistä, vääristä strategisista tavoitteista ja vääristä politiikkatoimista.

Strategian keskeiseksi tavoitteeksi tulee ottaa talouden tasapainottaminen: vain sitä kulutetaan, mitä tienataan, eikä velkaa oteta tulevien sukupolvien kustannuksella. Huomiota tulee kiinnittää erityisesti budjetoinnin avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Kaupungin tulee aktiivisesti seurata työllisyysastetta ja yksityisten yritysten liikevaihdon kehittymistä sekä investointeja Helsingissä.

Julkisten investointien osalta kaupungin tulee tarkoin miettiä mihin ja kuinka paljon rahaa käytetään. Kustannuslaskelmissa on pysyttävä nykyistä paremmin. Kaupungin tulee tunnistaa ydintehtävänsä ja luopua sivupoluista, kuten laittomasti maassa olevien laajoista terveys- ja sosiaalipalveluista. Kun kaupunki keskittyy ydintehtäviinsä, on mahdollista laskea veroja. Kaupunkilaisen kannalta paras euro on se, joka jää hänen omaan käyttöönsä ja jonka käytöstä hän voi päättää itse.

Kaupungin tulee ottaa osana strategiaa käyttöön yritysvaikutusten arviointi päätöksenteossa. Taloudellinen turvallisuus yrittäjälle mahdollistaa luotettavan yrittämisen Helsingissä. Yrittäjät ja yritykset luovat Helsingissä tuottavia työpaikkoja. Yritysten kaupunkiin tuoma toimeliaisuus ja verotulot lisäävät kaupunkilaisten hyvinvointia. Lisäksi kaupungin tulee ottaa yritysarviot huomioon kaavoituksessa ja suosia hankinnoissa

paikallisia yrityksiä. Paikalliset hankinnat edistävät myös ilmastotavoitteiden toteutumista kuljetusmatkojen jäädessä lyhyemmiksi.

Strategiassa tulee nostaa selkeämmin esille esimerkiksi lisääntyvä koettu ja todellinen turvattomuus kaduilla ja julkisissa tiloissa, harmaan talouden lisääntyminen etenkin ravintola-, taksi- ja rakennusalalla, kasvava huumeongelma, asumisen sietämätön hinta, koulujen ja asuinalueiden eriytyminen sekä Helsingin vetovoiman väheneminen itsensä elättävien ja siten julkisen talouden tasapainoa ylläpitävien ihmisten silmissä. On myös todettava avoimesti, että maahanmuutto etenkin EU-alueen ulkopuolelta ruokkii, ylläpitää ja pahentaa kaikkia näitä ongelmia.

Kaupungin kasvu ei ole itseisarvo, vaan kasvun pitää olla hallittua ja kaupungin kokonaisedun mukaista

Strategialuonnos esittää kaupungin kasvun yksinomaan myönteisenä ja tavoiteltavana asiana. Kasvua on kuitenkin tarkasteltava ennen kaikkea laadullisena kysymyksenä. Strategisena tavoitteena ei pidä olla kasvu sinänsä, vaan laadukkaan ja kestävä kasvun mahdollistaminen. Kaupunkia ei tule rakentaa täyteen asukkaiden lähiluonnoston kustannuksella: yliampuvista kasvutavoitteista on luovuttava myös siksi, että kiiivas asuntorakentaminen väistämättä nakertaa helsinkiläisille tärkeää lähiluontoa sekä harrastusmahdollisuuksia ja siten vähentää asukkaiden viihtyvyyttä sekä hyvinvointia. Malmin lentokenttä sekä Keskuspuisto tulee säilyttää, asunnoille löytyy paikkoja muualtakin. Tyhjien ja vajaakäytöllä olevien toimistotilojen muuttaminen asunnoiksi on oltava mahdollista ja rakentamisen laatuun tulee kiinnittää merkittävästi nykyistä enemmän huomiota. Helsingin tulee laskea vuosittaista asuntorakentamisen määrää ja kaavoitushankkeissa arvioida sekä rakentamisen vaikutus nykyisten asukkaiden asumisviihtyisyyteen sekä palveluiden riittävyyteen. Kasvu tulee rajoittaa sellaiseksi, että nykyisten kaltaisten palveluiden tuottaminen kaupungissa asuville veronmaksajille on veroprosenttia korottamatta mahdollista.

Kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksiin Helsingissä tulee panostaa. Laadukkaita ja monipuolisen liikunnan mahdollistavia lähiliikuntapaikkoja, urheiluhalleja, kenttiä tulee rakentaa tasaisesti ympäri kaupunkia. Liikuntapaikkojen tulee palvella kaikkia ikäryhmiä. Esimerkiksi Keskuspuisto säästettävä ja siitä on pidettävä huolta. Myös Malmin lentokentän ympäri kulkeva kuntopolku on säilytettävä. Vastaavasti lähikirjastot ovat sivistyksellisesti ja kulttuurisesti merkittäviä hyvinvoinnin lisääjiä ja niiden tulee olla saavutettavissa kaikille, myös ikääntyville ja liikunta-vaikeuksia omaaville kaupunkilaisille.

13.10.2021

Helsingin ei tule käytännön politiikallaan keskittyä houkuttelemaan kaupunkiin sosiaaliturvan varassa elävää maahanmuuttajaväestöä, vaan työssäkäyvää väestöä ja yrittäjiä. Strategiassa on korostettava, että sekä osajien että matkailijoiden silmissä sosiaaliturvaperäinen väestönkasvu vähentää, eikä lisää, Helsingin houkuttelevuutta. Sosiaaliturvaperäinen maahanmuutto lisää turvattomuutta, kuormittaa julkisia palveluja, nostaa asumisen hintaa sekä eriyttää kouluja ja asuinalueita. On huomattava, että jopa puolet toimeentulotukimenoista kohdistuu Helsingissä vieraskieliselle väestölle. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleista seksuaalirikoksista lähes 40 % on maahanmuuttajien tekemiä koko maan tasolla, ja Helsingissä osuus on vielä suurempi. Maahanmuuttajataustaisten nuorten jengiytyminen ja siihen liittyvä väkivaltarikollisuus on tunnistettu ilmiö ja tämänkaltaisen rikollisuuden torjunta tulisi olla keskeinen osa kaupunkistrategiaa, jotta Helsinki olisi turvallinen asuinpaikka kaikille asukkailleen.

Strategialuonnoksessa esitetyt kasvutavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa strategian kaikkien muiden tavoitteiden kanssa. Esitetyt ratkaisukeinot, kuten asuntorakentamisen kiihdyttäminen ja pd-raham lisääminen, eivät ole tähän mennessä ratkaisseet esimerkiksi asumisen hintaan tai segregatioon liittyviä ongelmia, eivätkä tietenkään ratkaise niitä jatkossakaan, etenkin, kun yhteiskunnan väliintuloja edellyttävä muutto-liike vain kiihtyy. Sosiaalinen sekoittaminen, eli heikosti integroituneen väestön ripottelu ”paremmille” alueille, ei ole kestävä tapa torjua segregatiota, koska se ei edistä maahantulijoiden integroitumista vaan ainoastaan kätkee integraation epäonnistumisen.

Epäonnistuminen asuntopolitiikassa johtaa nettoveronmaksajien muuttamiseen pois Helsingistä

Strategialuonnoksessa todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat”. Tätä periaatetta toteutetaan liian yksipuolisesti vähemmistöjen näkökulmasta. Helsinki on tällä hetkellä hyvä paikka yhtäältä hyvätuloisille, joille asumisen hinta ei ole ongelma ja joilla on varaa valita oma asuinpaikkansa (sekä lastensa koulu), ja toisaalta niille, jotka maksattavat asumisensa kokonaan yhteiskunnan varoista. Sen sijaan Helsinki ei ole hyvä paikka pieni- ja keskituloisille, työssä käyville ja oman asumisensa ja elämisensä rahoittaville ihmisille. Tämä hiljainen enemmistö tulee ottaa strategiassa päätöksenteon keskiöön. Strategiasta puuttuu kokonaan mittarit, joilla mitataan asuntopolitiikan onnistumista erityisesti niiden kaupunkilaisten osalta, jotka maksavat asumisensa itse. Keskeiseksi osaksi strategian onnistumisen arviointia tulisi ottaa itse asumisensa maksavien helsinkiläisten asumiskustannusten kehitys strategiakauden aikana niin omistus- kuin vuokra-asumisenkin osalta. Kunnallisten vuokra-asuntojen jakoperus-

teiden tarkoituksenmukaisuudesta ja toteutumisesta on laadittava selvitys, joka on otettava asuntopolitiikan kehittämisen keskeiseksi osaksi.

Helsingissä toimivien ja Helsinkiin sijoittumista harkitsevien yritysten kannalta keskeinen kysymys on työvoiman saatavuus. Työvoiman saatavuus on keskeisesti sidoksissa asumisen ja liikkumisen kustannuksiin: mikäli yrityksen työntekijät eivät pysty palkallaan asumaan Helsingissä tai matkustamaan kohtuullisin kustannuksin Helsinkiin töihin, yrityksen ei kannata toimia Helsingissä. Erityisesti keskusta-alueen saavutettavuuden heikentyminen voi johtaa kaupungin ydinkeskustan näivettymiseen ja keskeisten toimintojen siirtymiseen kehäteiden varsille ympäryskuntiin. Tällainen kehitys ei ole Helsingin tulevaisuuden kannalta toivottavaa, vaan kaupungin on säilytettävä keskusta-alueiden saavutettavuus vähintään nykyisellä tasolla ja otettava kaikki liikenne- ja palvelumuodot huomioon. Liikennejärjestelmän toimivuus sekä eri kaupunginosien saavutettavuuden seuranta tulisi ottaa osaksi strategian onnistumisen mittaristoa.

Palvelutarjontaa kehitettävä kaupunkilaisten enemmistön näkökulmasta, ei ylläpitämään segregatiota

Kaupungin toimintoja ja kaupunkilaisten verorahoitteisia palveluja ei tule nähdä ennen kaikkea välineinä maahanmuuttajien kotouttamiseen. Räikeänä esimerkkinä voidaan mainita kotihoidontuen Helsinki-lisän poistaminen ja hyvin pienten lasten patistaminen ”varhaiskasvatukseen” kotouttamisen varjolla. Kotouttamistoimenpiteiden pitää kohdistua niihin, jotka sellaisia tarvitsevat, ja ennen kaikkea on pyrittävä vähentämään Helsingin houkuttelevuutta sellaisten tulijoiden silmissä, jotka eivät kotoudu ilman massiivisia interventioita.

Kuten strategialuonnoksessa todetaan, Helsingin on tehostettava edunvalvontaansa lainsäätäjän suuntaan. Kaupungin tulee aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, koska Helsinki, muutaman muun suuren kaupungin ohella, on haitallisen maahanmuuton suurin kärsijä. Kaupungin tulee myös pidättäytyä tarjoamasta sellaisia lakiin perustumattomia palveluja tai etuja, jotka houkuttelevat haitallista maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien tosiasiallinen suosiminen kaupungin omistamien tai hallinnoimien asuntojen jaossa, maahanmuuttajajärjestöille jaettavat avustukset, maassa vuosia asuneille järjestettävät tulkkipalvelut sekä laittomasti maassa oleville tarjottavat laajat terveystalvelut ovat esimerkkejä tällaisista vetovoimatekijöistä. Helsingin ei tule tarjota turvapaikkoja henkilöille, joilta valtiolta on evännyt, vaan Helsingin tulee palauttaa laittomasti maassa olevien paperittomien palvelut takaisin lain vaatimalle minimitasolle ja pyrkiä vähentämään houkutusmekanismia jäädä Suomeen ilman asiallista

perustetta ja oleskelulupaa. Lisäksi Helsingin tulee aktiivisesti edistää laittomasti maassa olevien paluuta takaisin kotimaahansa.

Palveluita tulee kehittää käyttäjien näkökulmasta siten, että käyttäjillä on kohtuulliset matkat tarvitsemiinsa palveluihin. Keskittämistä tulee välttää ja sen sijaan lähiöiden kasvun yhteydessä on huolehdittava alueiden palvelustason ylläpidosta. Kasvualueille tarvitaan muun muassa uusia varhaiskasvatus- ja koulupaikkoja sekä vanhustenhoivapalveluja. Tällä hetkellä palveluja lähiöistä lakkautetaan, vaikka asukasmääriä pyritään lisäämään. Samaan aikaan useat koulut ja päiväkodit vaativat laajaa peruskorjausta tai uudisrakentamista kosteus- ja homevaurioiden takia.

Erityisesti vanhusten ja vammaisten palveluiden osalta tulee kiinnittää huomiota palveluiden tuottamisen matalien yksikkökustannusten sijasta palveluiden laatuun ja niiden tuottamaan hyvinvointiin käyttäjilleen. Omaishoidon tulee olla todellinen vaihtoehto muille hoitomuodoille ja omaishoitajien tukemisen tulee olla vaikuttavaa ja riittävää. Omaishoidon tuen tulee sisältää sekä rahallisen avun että tarjota omaishoitajille levähdyshetkiä raskaasta hoitotyöstä. Tilapäis- ja intervallihoidon laatuun on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta omaishoitajat käyttävät vapaansa.

Lapset ja nuoret muodostavat tulevaisuutemme. Helsingin tulee ottaa keskeiseksi osaksi uutta kaupunkistrategiaansa erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kiireellisen vahvistamisen. Vahvistamisen painopiste tulee kohdistaa perusterveydenhuoltoon, koulujen oppilashuollon vahvistamiseen sekä muihin tukeviin palveluihin kuten perheneuvoloiden jonojen purkamiseen ja resurssien parantamiseen. Nämä palvelut riittäisivät usein lievissä ja keskivaikeissa mielenterveyden häiriöissä. Aliresursoidut palvelut ja hälyttävän pitkät jonot kaikissa näissä perustason palveluissa ovat johtaneet kiihtyneessä määrin siihen, että lapset ja nuoret pääsevät hoidon piiriin päätymällä lopulta kriisiytyneessä ja usein vakavassakin tilanteessa suoraan ruuhkaantuneen erikoissairaanhoidon potilaaksi.

Riittämättömät resurssit ja liian pitkät jonotusajat perustason palveluissa aiheuttavat pullonkaulan syntymisen erikoissairaanhoidon -sinne pääsevät vain kaikkein kriittisimmin sairaat, melko vaikeastikin oireilevien lähetteet taas eivät useinkaan mene läpi ja nämä lapset ja nuoret jäävät mm. pelkän koulun oppilashuollon varaan, vaikka oppilashuollolla ei ole mahdollisuuksia mm. diagnosoida tai hoitaa psykiatrisia sairauksia. Lasten ja nuorten psykiatrinen oireilu ja lähetteiden määrä kasvavat vuosi vuodelta, ja korona on lisännyt selkeästi mm. ahdistus- ja syömishäiriöpotilaiden määrää. Tämä iso joukko lapsia ja nuoria uhkaa tilanteiden kroonistuessa tippua kokonaan yhteiskunnastamme, ei-

13.10.2021

kä meillä ole siihen varaa sen enempää moraalisesti kuin taloudellises-
tikaan. Kaupungin on lisättävä lasten ja nuorten psykiatrista apua oma-
na tuotantonaan, koska jonot erikoissairaanhoidon ovat liian pitkiä.

Helsingin ei tule lisätä englanninkielisiä tai maahanmuuttajien äidinkie-
lellä tarjottavia palveluja, koska tämä edistää ulkomaalaisväestön
kuplautumista ja vaikeuttaa sen integroitumista työmarkkinoille ja yh-
teiskuntaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä sote- ja pelastushenkilöstön ase-
maan kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota

Helsingin tulee kiinnittää nykyistä enemmän huomiota sote- ja pelas-
tuslaitoksen henkilökunnan työoloihin ja näiden alojen sekä kasvatuk-
sen ja koulutuksen henkilöstön palkkatasoon erityisesti suhteessa Hel-
singin elinkustannusten korkeaan tasoon. Kaupungin tulee ohjata omis-
tamiaan tai hallinnoimiaan edullisia asuntoja ensisijaisesti sellaisille
henkilöille, jotka työskentelevät työvoimapulasta kärsivillä kriittisillä
aloilla, kuten sosiaali- ja terveystaloudessa tai opetus- ja varhaiskasva-
tustehtävissä. Näiden alojen työvoimapula johtuu ennen kaikkea siitä,
että niillä maksettava palkka ei riitä asumiskustannuksiin Helsingissä.

Sote-uudistuksen tullessa voimaan on pelastuslaitoksen toimintaval-
miuteen ja resursseihin kiinnitettävä erityistä huomiota. Helsingin pelas-
tuslaitos hoitaa kaupunkimme pelastustoimen sekä ensihoidon palvelu-
tuotannon ja sellaisena tilanne tulee pitää. Helsingin pelastuslaitos on
tehokas ja ammattitaitoinen ensilinjan auttamisorganisaatio, turvalli-
suuden peruspilari, jota ei tule romuttaa. Palomiesten palkkataso on
edelleen alhaisempi kuin naapurikunnissa ja varmistaaksemme työ-
voiman pysyvyyden ja saatavuuden, on palomiesten palkkaohjelmaa
jatkettava edelleen.

Strategian toteutumisen seurannan perustuttava olennaisten asioiden
mittaamiseen

Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska
tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että stra-
tegian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seu-
rataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin
Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistu-
mistista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttö-
myysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä nii-
den kehitystä tarkastelemalla.

Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja
etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä
tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole

13.10.2021

nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla.

Toinen palautusehdotus

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lernerin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025:n kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että ohjelmassa tulee suhtautua myöitämielisemmin varhaiskasvatukseen, joka suoritetaan kotona.

Ohjelmassa tulee myös huomioida energian saatavuuden turvaaminen, sillä muuten on vaara, että aiheutamme itse energiakriisin.

Äänestysjärjestys

Palautusehdotuksista äänestettiin erikseen

1 äänestys

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa kaupunkistrategiaa koskevan esityksen kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 72

Hilka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Nina Katariina Miettinen, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas

13.10.2021

Tuomi-Nikula, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Poissa: 3

Harry Harkimo, Maria Ohisalo, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

2 äänestys

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Helsingin kaupunginvaltuusto palauttaa Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025:n kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 72

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Nina Katariina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Poissa: 3

Harry Harkimo, Maria Ohisalo, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Vastaehdotus

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana seuraavan lisäyksen osioon "Strategian seuranta ja toteutus":

"Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikka-toimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikka-keinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Toivomusponnet

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi neljä toivomusponntta.

Valtuutettu Mikael Jungner ehdotti valtuutettu Joel Harkimon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta luoda Helsingin kaupungille deliberatiivisen demokratian edistämisen suunnitelma.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyt-

13.10.2021

Asia/4

tää selvitettävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi asumiskustannusten kehitys kaupungissa sekä absoluuttisesti että suhteessa palkkakehitykseen ja asutuskisumman kehitys.

Valtuutettu Pilvi Torsti ehdotti valtuutettu Hilikka Ahteen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään strategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta järjestää kaiken kaupungin juhla merkkämaan kaupunkimme selviämistä historiallisesta koronarajoitusajasta ja kiitoksena kaikille, jotka tänä aikana ovat erityisesti joutuneet venyneet muiden puolesta.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi työmatkoihin käytetyn ajan kehitys niin helsinkiläisten Helsingissä työssä käyvien, helsinkiläisten naapurikunnissa työssä käyvien kuin myös muulta Uudeltamaalta Helsingissä työssä käyvien osalta.

Puheenjohtaja totesi keskustelun päättyneen ja asian käsittelyn jatkuvan seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 04.10.2021 § 715

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025. (Liite 1). Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja toimintasuunnitelmia.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta, jatkuvasti päivittyvällä ja kaupunkilaisille läpinäkyvällä strategisten mittareiden seurannalla sekä kaupunginvaltuuston arviointikeskusteluihin valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

Käsittely

04.10.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä lisäsi esitykselle liitteeksi 3 henkilöstötoimikunnan lausunnon.

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa esityksen valmisteltavaksi siten, että siinä huomioidaan seuraavat seikat:

Tavallisen helsinkiläisen kannalta oleellisia ongelmia ja kielteisiä kehitystrendejä nostetaan selkeämmin esille ja tarjotaan ratkaisuja, jotka kohdistuvat näihin ongelmiin ja joiden voidaan realistisesti olettaa parantavan tilannetta. Toisin kuin strategialuonnoksen ensimmäisessä virkkeessä annetaan ymmärtää, kaupunki ei kehity läheskään kaikilta osin myönteiseen suuntaan, ja suurelta osin huono kehitys on seurausta väärästä tilanneanalyysistä, vääristä strategisista tavoitteista ja vääristä politiikkatoimista.

Strategiassa tulee nostaa selkeämmin esille esimerkiksi lisääntyvä koettu ja todellinen turvattomuus kaduilla ja julkisissa tiloissa, harmaan talouden lisääntyminen etenkin ravintola-, taksi- ja rakennusalailla, kasvava huumeongelma, asumisen sietämätön hinta, koulujen ja asuinalueiden eriytyminen sekä Helsingin vetovoiman väheneminen itsensä elättävien ja siten julkisen talouden tasapainoa ylläpitävien ihmisten silmissä. On myös todettava avoimesti, että maahanmuutto etenkin EU-alueen ulkopuolelta ruokkii, ylläpitää ja pahentaa kaikkia näitä ongelmia.

Strategialuonnos esittää kaupungin kasvun yksinomaan myönteisenä ja tavoiteltavana asiana. Kasvua on kuitenkin tarkasteltava ennen kaikkea laadullisena kysymyksenä. Strategisena tavoitteena ei pidä olla kasvu sinänsä vaan kestävä kasvun mahdollistaminen. Helsingin ei tule käytännön politiikallaan houkutelua sosiaaliturvan varassa elävää

maahanmuuttajaväestöä vaan työssäkäyvää väestöä ja yrittäjiä. Strategiassa on korostettava, että sosiaaliturvaperäinen väestönkasvu vähentää, eikä lisää, Helsingin houkuttelevuutta sekä osaajien että matkailijoiden silmissä, koska se lisää turvallisuutta, kuormittaa julkisia palveluja, nostaa asumisen hintaa sekä eriyttää kouluja ja asuinalueita. On huomattava, että jopa puolet toimeentulotukimenoista maksetaan Helsingissä vieraskieliselle väestölle. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleista seksuaalirikoksista lähes 40% on maahanmuuttajien tekemiä koko maan tasolla, ja Helsingissä osuus on vielä suurempi. Maahanmuuttajataustaisten nuorten jengiytyminen ja siihen liittyvä väkivaltarikollisuus on tunnistettu ilmiö.

Strategialuonnoksessa esitetyt kasvutavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa strategian kaikkien muiden tavoitteiden kanssa. Esitetyt ratkaisukeinot, kuten asuntorakentamisen kiihdyttäminen ja pd-rahamen lisääminen, eivät ole tähän mennessä ratkaisseet esimerkiksi asumisen hintaan tai segregatioon liittyviä ongelmia, eivätkä tietenkään ratkaise niitä jatkossakaan, etenkin, kun yhteiskunnan väliintuloja edellyttävä muutto-liike vain kiihtyy. Sosiaalinen sekoittaminen, eli heikosti integroituneen väestön ripottelu ”paremmille” alueille, ei ole kestävä tapa torjua segregatiota, koska se ei edistä maahanmuuttajien integroitumista vaan ainoastaan kätkee integraation epäonnistumisen.

Strategialuonnoksessa todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat”. Tätä periaatetta toteutetaan liian yksipuolisesti vähemmistöjen näkökulmasta. Helsinki on tällä hetkellä hyvä paikka yhtäältä hyvätuloisille, joille asumisen hinta ei ole ongelma ja joilla on varaa valita oma asuinpaikkansa (ja lastensa koulu), ja toisaalta niille, jotka maksattavat asumisensa kokonaan yhteiskunnan varoista. Sen sijaan Helsinki ei ole hyvä paikka pieni- ja keskituloisille, työssäkäyville ja oman asumisensa ja elämisensä rahoittaville ihmisille. Tämä hiljainen enemmistö tulee ottaa strategiassa päätöksenteon keskiöön.

Kaupungin toimintoja ja kaupunkilaisten verorahoitteisia palveluja ei tule nähdä ennen kaikkea välineinä maahanmuuttajien kotouttamiseen. Räikeänä esimerkkinä voidaan mainita kotihoidontuen Helsinki-lisän poistaminen ja hyvin pienten lasten patistaminen ”varhaiskasvatukseen” kotouttamisen varjolla. Kotouttamistoimenpiteiden pitää kohdistua niihin, jotka sellaisia tarvitsevat, ja ennen kaikkea on pyrittävä vähentämään Helsingin houkuttelevuutta sellaisten tulijoiden silmissä, jotka eivät kotoudu ilman massiivisia interventioita. Kuten strategialuonnoksessa todetaan, Helsingin on tehostettava edunvalvontaansa lainsäätäjän suuntaan. Kaupungin tulee aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, koska Helsinki, muutaman muun suuren kaupungin ohella, on haitallisen maahanmuuton suurin

13.10.2021

kärsijä. Kaupungin tulee myös pidättäytyä tarjoamasta sellaisia lakiin perustumattomia palveluja tai etuja, jotka houkuttelevat haitallista maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien tosiasiallinen suosiminen kaupungin omistamien tai hallinnoimien asuntojen jaossa, maahanmuuttajajärjestöille jaettavat avustukset, maassa vuosia asuneille järjestettävät tulkkipalvelut sekä laittomasti maassa oleville tarjottavat laajat terveystalvelut ovat esimerkkejä tällaisista vetotekijöistä.

Helsingin ei myöskään tule lisätä englanninkielisiä palveluja, koska tämä edistää ulkomaalaisväestön kuplautumista ja vaikeuttaa sen integroitumista työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Helsingin tulee ohjata omistamiaan tai hallinnoimiaan edullisia asuntoja ensisijaisesti sellaisille henkilöille, jotka työskentelevät työvoimapulasta kärsivillä kriittisillä aloilla, kuten sosiaali- ja terveystalveluissa tai opetus- ja varhaiskasvatustehtävissä. Näiden alojen työvoimapula johtuu ennen kaikkea siitä, että niillä maksettava palkka ei riitä asumiskustannuksiin Helsingissä.

Yliampuvista kasvutavoitteista on luovuttava myös siksi, että kiivas asuntorakentaminen väistämättä nakertaa helsinkiläisille tärkeää lähi- luontoa ja siten vähentää asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: Lisäys osioon "Strategian seuranta ja toteutus":

13.10.2021

"Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Jussi Halla-ahon vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

30.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategijahtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi